

Poštovani saradnici,

Tokom oktobra meseca **Strateški marketing** u saradnji sa **Republičkim zavodom za statistiku i UNICEF**-om sprovodi u Srbiji i Crnoj Gori veoma obimno MICS istraživanje o domaćinstvima i položaju dece uzrasta 0 – 5 godina i žena starosti 15 – 49 godina. Istraživanje se sprovodi sa odraslim članovima domaćinstva i majkama ili starateljima dece do pet godina starosti i dece od 5 do 14 godina, kao i svim ženama od 15 do 49 godina starosti koje su članovi domaćinstva. Osnovni cilj je da se prikupe podaci o deci koji ne postoje u zvaničnoj statistici, a koji služe za procenjivanje situacije u kojoj se nalaze deca i žene u Srbiji i Crnoj Gori i praćenje milenijumskih ciljeva, Deklaracije sveta po meri deteta, Svetskog samita za decu i sl.

U P U T S T V O Z A U P I T N I K

Upitnik se sastoji iz **Upitnika za domaćinstvo** i individualnih upitnika: **Upitnik za ženu od 15 do 49 godina starosti** i **Upitnik za dete ispod 5 godina starosti**. U svakom domaćinstvu treba popuniti **jedan** upitnik za domaćinstvo, i onoliko individualnih upitnika koliko ima članova domaćinstva koji ispunjavaju uslov. Sve **popunjene upitnike** treba staviti u košuljicu.

ANKETU POČETI POPUNJAVANJEM KOŠULJICE.

U P U T S T V O Z A P O P U N J A V A N J E K O Š U L J I C E

Košuljica se sastoji iz 2 dela koja treba popuniti. Na prvoj strani košuljice najpre treba popuniti pitanja HH1 – HH8 dela HH – Informacioni panel za domaćinstvo. Ovaj deo treba popuniti pre odlaska u domaćinstvo.

Pri odlasku u domaćinstvo početi sa popunjavanjem unutrašnje strane košuljice i popuniti deo HL - Spisak članova domaćinstva. Ispitanik je bilo koji odrasli član domaćinstva.

deo HH – INFORMACIONI PANEL ZA DOMAĆINSTVO

- ❖ **PITANJE HH1:** Upisati redni broj popisnog kruga u uzorku koji se nalazi u zaglavlju spiska domaćinstava u popisnom krugu.
- ❖ **PITANJE HH2:** Upisati redni broj domaćinstva u popisnom krugu koji se nalazi u prvoj koloni spiska domaćinstava u popisnom krugu.
- ❖ **PITANJE HH3:** Upisati svoje ime, prezime i šifru.
- ❖ **PITANJE HH4:** Upisati ime, prezime i šifru kontrolora.
- ❖ **PITANJE HH5:** Upisati datum anketiranja: dan/mesec/godina. Ako anketa nije završena prilikom prvog pokušaja promeniti datum na datum kada je anketa završena.
- ❖ **PITANJE HH6:** Upisati adresu na kojoj domaćinstvo živi.
- ❖ **PITANJE HH7:** Upisati broj telefona domaćinstva, ukoliko ga domaćinstvo ima. Obavezno upisati i pozivni broj. Ukoliko domaćinstvo nema telefon, upisati "Nema telefon" u ovo polje.
- ❖ **PITANJE HH8:** Upisati ime lica na koje se vodi domaćinstvo. Ukoliko na spisku domaćinstava koja treba anketirati nije napisano ime lica na koje se vodi domaćinstvo, ostaviti ovo polje prazno i popuniti ga nakon završene kolone HL2 dela HL – Spisak članova domaćinstva, na unutrašnjoj strani košuljice. Ukoliko je ispitanik kaže ime lica na koje se vodi domaćinstvo različito od onog na spisku domaćinstava koja treba anketirati, ispravite ime na vašem spisku i u ovom polju.

- ❖ **PREĆI NA POPUNJAVANJE DELA HL – SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA KOJI SE NALAZI NA UNUTRAŠNJOJ STRANI OMOTA/KOŠULJICE. PITANJA HH10, HH11, HH12, HH14 POPUNITI NAKON ZAVRŠENOG DELA HL.**
- ❖ **PITANJE HH10:** Upisati ime osobe koja je anketirana i njen broj reda iz dela HL – Spisak članova domaćinstva (kolone HL2 i HL1).
- ❖ **PITANJE HH11:** Upisati ukupan broj članova domaćinstva. Prebrojati ukupan broj članova domaćinstva (kolona HL1 dela HL – Spisak članova domaćinstva) i u ovo polje upisati rezultat.
- ❖ **PITANJE HH12:** Upisati ukupan broj žena od 15 do 49 godina starosti iz polja Ukupno, kolona HL6, dela HL – Spisak članova domaćinstva.
- ❖ **PITANJE HH14:** Upisati ukupan broj dece do 5 godina starosti iz polja Ukupno, kolona HL8, dela HL – Spisak članova domaćinstva.
- ❖ **PITANJE HH9 TREBA POPUNITI TEK KADA SE POPUNI UPITNIK ZA DOMAĆINSTVO.**
- ❖ **PITANJE HH9:** Ako su popunjeni svi delovi upitnika za domaćinstvo, zaokružite 1 za popunjeno upitnik. Ako niste u mogućnosti da završite upitnik za domaćinstvo, zaokružite razlog i u prostoru Napomena navedite detalje.
- ❖ **PITANJA HH13 I HH15 TREBA POPUNITI TEK KADA SE ZAVRŠE SVI INDIVIDUALNI UPITNICI U DOMAĆINSTVU. AKO JE ANKETIRANJE U DOMAĆINSTVU DOBRO OBAVLJENO REZULTATI UPISANI U OVA POLJA TREBALO BI DA SE POKLAPAJU SA REZULTATIMA U PITANJIMA HH12 I HH14. UKOLIKO NEKI OD INDIVIDUALNIH UPITNIKA NIJE ZAVRŠEN BROJ U OVIM POLJIMA MOŽE BITI MANJI OD BROJA U PITANJIMA HH12 I HH14, ALI ON NIKAKO NE MOŽE BITI VEĆI OD NJIH.**
- ❖ **PITANJE HH13:** Prebrojati broj popunjenih individualnih upitnika za ženu od 15 do 49 godina starosti. Upisati taj broj u odgovarajući prostor. Ukoliko ima nepopunjene ili nepotpune individualne upitnike za ženu upisati detalje u prostor Napomena.
- ❖ **PITANJE HH15:** Prebrojati broj popunjenih individualnih upitnika za decu do 5 godina starosti. Upisati taj broj u odgovarajući prostor. Ukoliko ima nepopunjene ili nepotpune upitnike za decu upisati detalje u prostor Napomena.
- ❖ **PITANJE HH16: Ostaviti nepopunjeno.** Ovo polje se popunjava prilikom unosa podataka.
- ❖ **KORISTITI PROSTOR NAPOMENA ZA ANKETARA / KONTROLORA ZA UPISIVANJE VREMENA BILO KOG PONOVNOG ANKETIRANJA, BROJA POKUŠAJA USPEŠNOG ANKETIRANJA, RAZLOGA NEZAVRŠENOG ILI PRAZNOG UPITNIKA, KAO I OSTALIH INFORMACIJA VEZANIH ZA ANKETIRANJE DOMAĆINSTVA.**

deo HL – SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA

- ❖ **DOMAĆINSTVO JE OSOBA ILI GRUPA OSOBA KOJE UGLAVNOM ŽIVE I HRANE SE ZAJEDNO.**
- ❖ **SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA OMOGUĆAVA DA SAZNAMO SVE INFORMACIJE O ČLANOVIMA DOMAĆINSTVA: POL., GODINE, SRODSTVO SA LICEM NA KOJE SE VODI DOMAĆINSTVO, KAO I RAZLOG ODSUTNOSTI UKOLIKO LICE DUŽE VREME NE ŽIVI U DOMAĆINSTVU, NPR. ZBOG RADA ILI ŠKOLOVANJA VAN MESTA STANOVANJA.**
- ❖ **NAKON POPUNJAVANJA OVOG DELA UPITNIKA, ZNAĆEMO TAČAN BROJ ŽENA OD 15 DO 49 GODINA, KAO I BROJ DECE ISPOD 5 GODINA KOJA ŽIVE U DOMAĆINSTVU; TJ. TAČAN BROJ INDIVIDUALNIH UPITNIKA KOJE TREBA POPUNITI.**
- ❖ **ISPITANIK ZA OVAJ DEO MOŽE BITI BILO KOJI ODRASLI ČLAN DOMAĆINSTVA. KAKO POSTOJE DELOVI UPITNIKA ZA DOMAĆINSTVO ZA KOJE JE ISPITANIK MAJKA/STARATELJ DETETA ODREĐENOG UZRASTA, BILO BI ZGODNO DA SE CEO UPITNIK ZA DOMAĆINSTVO URADI SA TOM OSOBOM, ALI NE TREBA INSISTIRATI.**
- ❖ **PITANJE HL1: Broj reda.** Ovo je broj koji identificuje svaku osobu koja je član domaćinstva. Morate upisati sve osobe koje žive u domaćinstvu.
- ❖ **PITANJE HL2: Ime i prezime.** Upišite ime svakog člana domaćinstva počev od lica na koje se vodi domaćinstvo. Za lice na koje se vodi domaćinstvo upisati prezime, dok za ostale članove domaćinstva treba upisati prezime samo ako se razlikuje, da bi mogla da se izdvoji struktura porodice. Ukoliko u domaćinstvu živi više od 15 članova, upisti + u kvadrat koji se nalazi u zaglavljulu dela HL - Spisak članova domaćinstva i koristiti novu stranicu Spiska članova domaćinstva. Zatim proveriti da li su upisana imena svih članova domaćinstva, pitati: **Da li je još neko član ovog domaćinstva, iako trenutno nije kod kuće? (Odnosi se na decu na školovanju ili radu).** Ukoliko je odgovor "da", dodati ta imena na spisak.

- ❖ **KADA SU UPISANA IMANA SVIH ČLANOVA DOMAĆINSTVA, POSTAVLJATI REDOM SLEDEĆA PITANJA ZA SVAKU OSOBU POJEDINAČNO: NAKON UPISANIH INFORMACIJA ZA OSOBU U REDU 01, NASTAVITI SA OSOBOM U REDU 02, ITD.**
- ❖ **PITANJE HL2A: Prisutnost u domaćinstvu.** Proveriti da li je lice prisutno u domaćinstvu. To ne znači da član domaćinstva mora biti prisutan u domaćinstvu u vreme kada se obavlja anketa, već da on nije na duže vreme odsutan iz domaćinstva, tj. da se ne školuje ili ne radi van mesta stanovanja. Ukoliko je lice prisutno u domaćinstvu (svakodnevno je u domaćinstvu), zaokružiti šifru 1 i nastaviti sa pitanjem HL3. Ukoliko lice nije svakodnevno u domaćinstvu (na radu je ili školovanju van mesta stanovanja i dolazi u mesto stanovanja periodično), zaokružiti odgovarajuću šifru i preći na sledećeg člana domaćinstva.
- ❖ **PITANJE HL3: Srodstvo sa licem na koje se vodi domaćinstvo.** Pri kraju spiska napisane su šifre za HL3. Saznati u kom je srodstvu član domaćinstva sa licem na koje se vodi domaćinstvo i upisati odgovarajuću šifru za sve članove sa spiska.
- ❖ **PITANJE HL4: Pol.** Zaokružiti 1 za muški, 2 za ženski pol.
- ❖ **PITANJE HL5: Godine starosti:** Saznati pun broj godina za svakog člana domaćinstva, tj. koliko godina je član domaćinstva tačno napunio/hapuniла. Ukoliko postoji poteškoća da se sazna tačan broj godina za starije članove domaćinstva, uneti šifru 998, koja znači "ne zna" i preći na pitanje HL6. Ukoliko dete koje je član domaćinstva još nije napunilo godinu dana upisati 000: npr. za dete staro 9 meseci upisati šifru 000. **Moraju se upisati godine starosti za svako dete. Ovo polje ne sme se ostaviti prazno ni za jedno dete koje je član domaćinstva.**
- ❖ **PITANJE HL5A: Datum rođenja:** Upisati datum rođenja za svakog člana domaćinstva. Ukoliko ispitanik ne zna tačan datum rođenja svih članova domaćinstva upisti godinu.
- ❖ **KADA SE ZA SVAKOG ČLANA POPUNE PITANJA HL1 – HL5A PREĆI NA DRUGU SRANU DELU HL. PITANJA HL6 – HL8 ANKETAR POPUNJAVA SAM NA OSNOVU PRETHODNIH PITANJA.**
- ❖ **PITANJE HL6:** Zaokružiti broj reda u ovoj koloni ukoliko je član domaćinstva pod tim rednim brojem žena od 15 do 49 godina starosti (uključene su žene koje imaju 15 i 49 godina).
- ❖ **PITANJE HL7:** Ukoliko je član domaćinstva dete od 5 do 14 godina (uključena su deca od 5 i od 14 godina) upisati broj reda majke ili staratelja ovog deteta iz HL1.
- ❖ **PITANJE HL8:** Ukoliko je dete mlađe od 5 godina član domaćinstva (ovo uključuje tek rođenu decu i decu od 4 godine, tj decu do 60 meseci) upisati broj reda majke ili staratelja ovog deteta iz HL1.
- ❖ **PITANJE HL9, HL10, HL11, HL12:** Za dete uzrasta 0 – 17 godina želimo da znamo da li je ijedan od njegovih bioloških roditelja živ i ako jeste, da li živi u tom domaćinstvu. Za sve članove domaćinstva starije od 17 godina ovi redovi treba da ostanu prazni. U koloni HL9 zaokružiti 1 ili 2 u zavisnosti od toga da li je detetova biološka majka živa ili ne. Objasniti ispitaniku da je biološka majka deteta žena koja je rodila dete. Ukoliko ispitanik ne zna da li je detetova biološka majka živa zaokružiti šifru 8 za "Ne zna". Ukoliko je detetova biološka majka živa pitati: **Da li biološka majka deteta živi u ovom domaćinstvu?** Ako živi upisati broj reda majke iz HL1 u kolonu HL10, u suprotnom ovu kolonu ostaviti praznu. Preći na pitanja HL11 i HL12 i ponoviti istu proceduru za biološkog oca deteta.

NAKON POPUNJENOG SPISKA UPISATI UKUPAN BROJ ŽENA OD 15 DO 49 GODINA, DECE OD 5 DO 14 GODINA I DECE ISPOD 5 GODINA KOJA ŽIVE U DOMAĆINSTVU, U ODGOVARAJUĆA POLJA. NAKON TOGA PRIPREMITI INDIVIDUALNE UPITNIKE ZA SVAKU ŽENU OD 15 DO 49 GODINA I SVAKO DETE ISPOD 5 GODINA STAROSTI. U SVAKOM INDIVIDUALNOM UPITNIKU POPUNITI IDENTIFIKACIONE PODATKE U INFORMACIONIM PANELIMA (POLJA WM3 I WM4 U UPITNIKU ZA ŽENE I POLJA UF3 – UF6 U UPITNIKU ZA DETE DO 5 GODINA STAROSTI), I TEK ONDA POČETI SA POPUNJAVANJEM UPITNIKA ZA DOMAĆINSTVO. NA OVAJ NAČIN ODVOJENI SU INDIVIDUALNI UPITNICI ZA SVAKU ŽENU KOJA ISPUNJAVA STAROSNI USLOV I ZA SVAKO DETE DO 5 GODINA STAROSTI U DOMAĆINSTVU, KOJI ĆE SE KORISTITI U DALJEM ANKETIRANJU.

U P U T S T V O Z A P O P U N J A V A N J E U P I T N I K A Z A D O M A Ć I N S T V O

NAKON POPUNJENOG DELA HL – SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA PREĆI NA POPUNJAVANJE UPITNIKA ZA DOMAĆINSTVO. U SVAKOM DOMAĆINSTVU SE OBAVEZNO POPUNJAVA JEDAN UPITNIK ZA DOMAĆINSTVO. ISPITANIK JE BILO KOJI ODRASLI ČLAN DOMAĆINSTVA.

- ❖ **POPUNJAVATI RED PO RED OVOG DELA UPITNIKA, POSTAVLJATI PITANJA ZA SVAKOG ODGOVARAJUĆEG ČLANA DOMAĆINSTVA. PITANJA ED1 – ED3 POSTAVLJATI ZA SVE ČLANOVE DOMAĆINSTVA STARije OD 5 GODINA. SVAKI ODRASTAO ČLAN DOMAĆINSTVA MOŽE ODGOVARATI ZA OSOBE KOJE NISU PRISUTNE. PITANJA ED4 – ED8 POSTAVLJATI ZA SVE ČLANOVE DOMAĆINSTVA STAROSTI OD 5 DO 24 GODINE. MORA SE ZADRŽATI REDOSLED ČLANOVA IZ DELA HL – SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA. ZA ČLANOVE DOMAĆINSTVA KOJI NE ISPUNJAVAju STAROSNE USLOVE ZA OVaj DEO UPITNIKA OSTAVITI PRAZNE REDOVE. IDEALAN ISPITANIK ZA OVA PITANJA JE MAJKA ILI STARATELJ, ALI I BILO KOJI OSRASTAO ČLAN OVOG DOMAĆINSTVA MOŽE ODGOVARATI NA PITANJA.**
- ❖ **PITANJE ED1:** Broj reda. Redosled članova domaćinstva se mora poklopiti sa redosledom u delu HL – Spisak članova domaćinstva.
- ❖ **PITANJE ED1A: Ime.** Upisati ime svakog člana domaćinstva koji ispunjava uslov za ovaj deo upitnika. Zadržite redosled iz dela HL – Spisak članova domaćinstva. Za članove domaćinstva koji ne ispunjavaju uslov ostaviti prazan red.
- ❖ **PITANJE ED2:** Zaokružiti 1 ako je odgovor "Da", a ako je odgovor "Ne" zaokružiti 2 i preći na člana domaćinstva u sledećem redu.
- ❖ **PITANJE ED3:** Zaokružiti odgovarajući šifru škole i upisati razred. Ukoliko je razred niži od 1. razreda upisati 00, a ukoliko ispitanik ne zna koji je razred član domaćinstva, upisati šifru 98. "Poseban program" podrazumeva škole koje nemaju standardan plan i program nastave i koje služe za opismenjavanje, npr. večernje škole. Ovo nikako nisu kursevi koji se pohađaju nakon završene škole, niti škole za decu sa smetnjama u razvoju (to su osnovne i srednje škole.)
- ❖ **PITANJE ED4:** Zaokružiti dati odgovor. Ukoliko je odgovor "Ne" preći na pitanje ED7.
- ❖ **PITANJE ED5:** Za decu koja pohađaju školu, upisati koliko dana su išla u školu tokom protekle nedelje. Dan u nedelji je dan anketiranja. Npr. ako se anketa obavlja u utorak, pitati: „**Koliko dana je (ime) išao(la) u školu od poslednjeg utorka?**“
- ❖ **PITANJE ED6:** Zaokružiti šifru za školu i upisati razred koju član domaćinstva pohađa. Zaokružiti 8 ili upisati 98 ukoliko je ispitanikov odgovor "Ne zna".
- ❖ **PITANJE ED7:** Ukoliko je dete pohađalo školu tokom prethodne školske godine zaokružiti 1, a ukoliko je odgovor "Ne" ili "Ne zna" zaokružiti odgovarajući šifru i preći na sledećeg člana domaćinstva.
- ❖ **PITANJE ED8:** Zaokružiti šifru za školu i upisati razred koji je član domaćinstva pohađao u toku prethodne školske godine. Zaokružiti 8 ili upisati 98 ukoliko je ispitanikov odgovor "Ne zna".
- ❖ **PITANJE ED9: Postavljati ovo pitanje samo za decu koja sada pohađaju prvi razred osnovne škole.**
- ❖ **PREĆI NA POPUNJAVANJE DRUGE TABELE DELA ED – OBRAZOVANJE. NAJPRE POPUNITI ED1A NA OVOJ STRANI. MORA SE ZADRŽATI REDOSLED ČLANOVA IZ PRETHODNE TABELE, TJ. IZ SPISKA ČLANOVA DOMAĆINSTVA, DEO HL.**
- ❖ **PITANJE ED10:** Upisati udaljenost škole od mesta stanovanja u kilometrima. Ukoliko je škola na udaljena manje od 1 km upisati 000. Za članove domaćinstva koji su na školovanju van mesta stanovanja, i iz tog razloga ne žive stalno u domaćinstvu upisati šifru 998 i preći na sledećeg člana domaćinstva.
- ❖ **PITANJE ED11:** Upisati vreme potrebno za odazak i povratak iz škole u minutima.
- ❖ **PITANJE ED12:** Zaokružiti odgovarajući šifru za način putovanja do škole. Ukoliko dete ide do škole pešice zaokružiti 1, ukoliko ide biciklom ili na neki drugi način zaokružiti 4. U oba slučaja preći na sledećeg člana domaćinstva od 5 do 26 godina. Ukoliko je način putovanja javnim prevozom ili automobilom zaokružiti odgovarajući šifru i nastaviti sa pitanjem ED13.
- ❖ **PITANJE ED13:** Za decu koja do škola putuju javnim prevozom ili automobilom, pitati koliki su ukupni mesečni troškovi za prevoz do i od škole u dinarima. Upisati vodeće nule.

DEO WS – SNABDEVANJE PIJAĆOM VODOM I UKLANJANJE OTPADNIH MATERIJA

- ❖ **PITANJE WS1:** Cilj je da se utvrdi bezbednost vode koju domaćinstvo koristi za piće. Ukoliko ispitanik pomene nekoliko izvora, utvrditi izvor koji se najčešće koristi. Zaokružiti šifru za glavni izvor pijače vode, tj. izvor koji se najčešće koristi. Ukoliko izvor za snabdevanje pijaćom vodom varira sezonski, zaokružiti šifru glavnog izvora koji se koristi u sezoni u kojoj se obavlja anketa.

Ukoliko domaćinstvo koristi flaširanu vodu za piće nastaviti sa WS2, ako je koriste vodu iz vodovoda preći na WS5 i precrtači preskočena pitanja, a u ostalim slučajevima preći na WS3 i takođe precrtači preskočeno pitanje.

- ❖ **PITANJE WS2:** Zaokružiti šifru glavnog izvora vode koju domaćinstvo koristi za ostale potrebe. Ukoliko domaćinstvo koristi vodu iz vodovoda preći na WS5 i precrtači preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE WS3:** Cilj je da se utvrdi koliko je izvor blizu mesta stanovanja domaćinstva. Upisati procenjeno vreme u minutima (prebaciti sate u minute ukoliko je potrebno) koje je potrebno da se ode do izvora, uzme vodu i vrati se nazad. Ukoliko je broj minuta manji od 100 upisati 0 na prvom mestu, npr. 060 ili 090. Ukoliko je voda u kući ili u dvorištu zaokružiti šifru 995, preći na WS5 i precrtači preskočeno pitanje. Zaokružiti 998 ukoliko je odgovor "Ne zna".
- ❖ **PITANJE WS4:** Saznati koja osoba obično donosi vodu sa izvora. Proveriti da li je ta osoba mlađa od 15 godina i kog je pola. Zaokružiti odgovor koji najbolje opisuje tu osobu.
- ❖ **PITANJE WS5:** Ukoliko je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa WS6. Ako je odgovor "Ne" ili "Ne zna" zaokružiti odgovarajuću šifru, preći na potanje WS7 i precrtači preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE WS6:** Ispitati na koji način domaćinstvo tretira vodu da bi ona bila bezbedna za piće. Zaokružiti odgovarajuće šifre i upisati druge navedene opcije.
- ❖ **PITANJE WS7:** Cilj je da se utvrdi čistoća sanitarnih objekata koje koriste članovi domaćinstva. Ukoliko ispitanik odgovori da je domaćinstvo bez nužnika, zaokružiti šifru 95, preći na deo CL – Dečiji rad i precrtači preskočena pitanja. Nužnik na ispiranje je nužnik u kom voda odnosi otpad kroz cevi do kanalizacije ili septičke jame. Ukoliko ispitanik odgovori da članovi domaćinstva koriste nužnik na ispiranje proveriti gde odlazi voda: u kanalizaciju ili septičku jamu. Nužnik bez ispiranja sa vodonepropusnom jamom, je nužnik u kom otpad ne odlazi vodom, ali je jama izbetonirana i nepropusna.
- ❖ **PITANJE WS8:** Zaokružiti 1 ako je odgovor "Da" i nastaviti sa WS9. Ako je odgovor "Ne", zaokružiti 2, preći na deo CL – Dečiji rad, i precrtači preskočeno pitanje.
- ❖ **PITANJE WS9:** Upisati ukupan broj domaćinstava koje koristi nužnik, ako je manji od 10. Ukoliko nužnik koristi 10 i više domaćinstava zaokružiti 10, a ukoliko je odgovor "Ne zna" zaokružiti šifru 98.

DEO HC – KARAKTERISTIKE DOMAĆINSTVA

- ❖ **PITANJE HC1A, HC1B, HC1C:** Zaokružiti dati odgovor, a ukoliko ispitanikov odgovor nije ponuđen upisati ga i zaokružiti šifru 6. Moguće je zaokružiti samo jedan odgovor.
- ❖ **PITANJE HC2:** Upisati površinu kuće/stana u kojoj domaćinstvo živi u m².
- ❖ **PITANJE HC2A:** Upisati broj soba koje domaćinstvo koristi, uključujući kuhinju. Ne treba računati predsoblje, kupatilo, ostavu i ostale nus prostorije.
- ❖ **PITANJE HC2B:** Upisati broj soba u kući/stanu domaćinstva koje se koriste za spavanje. To nisu isključivo spavaće sobe, već sve sobe koje se koriste za spavanje.
- ❖ **PITANJE HC3, HC4, HC5:** Odgovori na ova pitanja se mogu utvrditi posmatranjem, a ako je potrebno pitati ispitanika(ukoliko je nejasno posmatranjem utvrditi material) i zaokružiti ponuđen odgovor, ili upisati pod drugo i zaokružiti šifru 96.
- ❖ **PITANJE HC6:** Saznati koju vrstu energije domaćinstvo koristi za kuvanje. Ukoliko je odgovor: električna energija, plin iz plinske boce ili gas iz gasovoda preći na pitanje HC8 i precrtači preskočene odgovore. Ako je zaokružen neki drugi odgovor nastaviti sa HC7.
- ❖ **PITANJE HC7:** Proveriti vrstu šporeta/ložišta na kom domaćinstvo priprema hranu. Ako je odgovor "zatvoren šporet" ili je navedena vrsta preći na HC8 i precrtači preskočeno pitanje, a u suprotnom nastaviti sa HC7A.
- ❖ **PITANJE HC7A:** Ispitati da li ložište/šporet ima dimljak ili odžak i zaokružiti odgovarajući odgovor.
- ❖ **PITANJE HC8:** Zaokružiti odgovarajući odgovor, a ukoliko ispitanikov odgovor nije ponuđen upisati ga i zaokružiti šifru 6. Otvoreni šporet je špotet koji nije pokriven, tj. nema ploču.
- ❖ **PITANJE HC9, HC10:** Čitati redom stvari sa spiska i zaokružiti 1 ako je odgovor "Da" i 2 ukoliko je odgovor "Ne".
- ❖ **PITANJE HC10A:** Ne čitati odgovore ispitaniku. Cilj je da ispitanik da subjektivnu procenu o standardu domaćinstva.
- ❖ **PITANJE HC11:** Ako je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa HC12. Ako je odgovor "Ne" zaokružiti 2, preći na pitanje HC13 i precrtači preskočeno pitanje.

- ❖ **PITANJE HC12:** Upisati koliko hektara poljoprivrednog zemljišta poseduju članovi domaćinstva. Ukoliko je odgovor "Ne zna" upisati šifru 998.

- ❖ **PITANJE HC13:** Ako je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa HC14. Ako je odgovor "Ne" zaokružiti 2, preći na HC15A i precrtni preskočeno pitanje.
- ❖ **PITANJE HC14:** Redom čitati ponuđeni spisak. Upisati broj životinja svake vrste koju poseduju članovi domaćinstva. Ako nema nijednu upisati 000, a ukoliko je odgovor "Ne zna" upisati šifru 998.
- ❖ **PITANJE HC15A:** Ukoliko je odgovor "Vlasnik" zaokružiti 1 i nastaviti sa HC15B, a ukoliko nije preći na HC15D i precrtni preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE HC15B:** Ukoliko je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa HC15C, a ukoliko je "Ne" preći na HC15E i precrtni preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE HC15C:** Zaokružiti sve date odgovore i ako je potrebno upisati opciju koja nije već navedena i zaokružiti X. Ako je zaokružen odgovor A nastaviti sa HC15D, a ukoliko nije preći na HC15F i precrtni preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE HC15D:** Ukoliko je odgovor "Da" zaokružiti 1, preći na HC15F i precrtni preskočena pitanja, a ukoliko je "Ne" nastaviti sa HC15E.
- ❖ **PITANJE HC15E:** Zaokružiti sve date odgovore i ako je potrebno upisati opciju koja nije već navedena i zaokružiti X.
- ❖ **PITANJE HC15F, HC15G:** Zaokružiti dati odgovor i preći na sledeće pitanje.
- ❖ **PITANJE HC15H, HC15I, HC15J:** Ustanoviti posmatranjem, a ako je potrebno konsultovati se sa ispitanikom i zaokružiti sve stavke koje opisuju lokaciju prebivališta, uslove stanovanja i mesto stanovanja. Šifru Y, nijedno od navedenog zaokružiti samo ukoliko nijedan od prethodno pomenutih odgovora nije zaokružen.

deo CL – DEČIJI RAD

- ❖ **ISPITANIK ZA OVA PITANJA JE MAJKA ILI STARATELJ SVAKOG DETETA UZRASTA OD 5 DO 14 GODINA (UKLJUČENA SU DECA OD 5 I OD 14 GODINA).ZA OSTALE ČLANOVE DOMAĆINSTVA OSTAVITI PRAZNE REDOVE.**
- ❖ **PITANJE CL1: Broj reda.** Redosled članova domaćinstva koja su obuhvaćena ovim delom se mora poklopiti sa redosledom u delu HL – Spisak članova domaćinstva. Za članove domaćinstva koji koji su mlađi od 5 ili stariji od 14 godina ostaviti prazan red.
- ❖ **PITANJE CL2: Ime.** Prepisati ime svakog člana domaćinstva koji ispunjava uslov za ovaj deo upitnika iz dela HL – Spisak članova domaćinstva. Za članove domaćinstva koji ne ispunjavaju uslov ostaviti prazan red. Ovo će omogućiti da ne dođe do zabune tokom anketiranja.
- ❖ **PITANJE CL3:** Ukoliko je odgovor "Da", pitati da li je rad obavljan za naknadu i zaokružiti 1 ukoliko jeste, 2 ako nije. "Naknada" podrazumeva bilo kakvu kompenzaciju za rad, uključujući novac, robu ili usluge datu detetu ili njegovoj porodici. Ukoliko je zaokruženo 1 ili 2 preći na CL5 i precrtni preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE CL4:** Upisati procenjen broj sati koje je dete provelo na radu u prethodnih sedam dana, preći na CL6 i precrtni preskočeno pitanje. "Od poslednjeg (*dan u nedelji*)" – kao u delu ED – Obrazovanje misli se na dan obavljanja ankete. Ukoliko je dete radilo na više od jednog posla, sabrati sate rada na svim poslovima i upisati zbirne sate.
- ❖ **PITANJE CL5:** Ukoliko je odgovor "Da", pitati da li je rad obavljan za naknadu; zaokružiti 1 ako jeste, 2 ako nije. "Naknada", kao u CL3 podrazumeva bilo kakvu kompenzaciju za rad, uključujući novac, robu ili usluge datu detetu ili njegovoj porodici. Nastaviti sa CL6.
- ❖ **PITANJE CL6:** Ukoliko je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa CL7. Ukoliko je odgovor "Ne" zaokružiti 2 i preći na CL8. Precrtni preskočeno pitanje. "Prošla nedelja" se odnosi na sedam dana koji prethode danu anketiranja.
- ❖ **PITANJE CL7:** Upisati procenjen broj sati koje je dete provelo u pomaganju u kućnim poslovima. Proveriti da ispitanik razume "od poslednjeg (*dan u nedelji*)" – precizirati dan, kao u pitanju CL4.
- ❖ **PITANJE CL8:** Zaokružiti 1 ako je odgovor "Da" i nastaviti sa CL9. Ako je odgovor "Ne", zaokružiti 2 i preći na sledeće dete od 5 do 14 godina. "Poslovi za porodicu" podrazumevaju bilo koji rad osim kućnih poslova koji povećava porodične prihode ili razvija proizvodnju. To podrazumeva čuvanje stoke ili rad u porodičnoj radnji ili firmi.

- ❖ **PITANJE CL9:** Upisati procenjen broj sati koje je dete provelo u obavljanju poslova za porodicu. Proveriti da ispitanik razume "od poslednjeg (*dan u nedelji*)" – precizirati dan, kao u pitanju CL4.

DEO CD – VASPITAVANJE DETETA

- ❖ **PITANJA IZ OVOG DELA ODNOSE SE NA JEDNO DETE UZRASTA OD 2 DO 14 GODINA KOJE JE ČLAN DOMAĆINSTVA. UKOLIKO U DOMAĆINSTVU NEMA DECE OD 2 DO 14 GODINA, PREĆI NA PITANJA IZ SLEDEĆEG DELA – SMETNJE U RAZVOJU DETETA. AKO U DOMAĆINSTVU ŽIVI JEDNO DETE ODGOVARAJUĆEG UZRASTA PITANJA ĆE SE ODNOSTITI NA TO DETE. AKO U DOMAĆINSTVU ŽIVI VIŠE DECE OD 2 DO 14 GODINA PITANJA ĆE SE ODNOSTITI NA DETE KOME NAJPRE NAILAZI ROĐENDAN POSMATRANO OD DATUMA ANKETIRANJA. ISPITANIK JE MAJKA ILI STARATELJ DETETA.**
- ❖ **PITANJE CD11.** Upisati ime deteta iz i broj reda deteta iz dela HL – Spisak članova domaćinstva koji se nalazi na unutrašnjoj stranom otoku/košuljice.
- ❖ **PITANJE CD12A – CD13:** Redom čitati pitanja i zaokruživati date odgovore. Ako je odgovor "Da" zaokružiti 1, ako je "Ne" zaokružiti 2 i u pitanju CD13 ukoliko ispitanik ne zna ili nema mišljenje zaokružiti šifru 8.

DEO DA – SMETNJE U RAZVOJU DETETA

- ❖ **ISPITANICI ZA OVA PITANJA SU MAJKE ILI STARATELJI SVAKOG DETETA UZRASTA OD 2 DO 9 GODINA (UKLJUČENA SU DECA OD 2 I OD 9 GODINA). ZA OSTALE ČLANOVE DOMAĆINSTVA OSTAVITI PRAZNE REDOVE.**
- ❖ **PITANJE DA1: Broj reda.** Redosled članova domaćinstva koja su obuhvaćena ovim delom se mora poklopiti sa redosledom u delu HL – Spisak članova domaćinstva.
- ❖ **PITANJE DA2: Ime.** Prepisati ime svakog člana domaćinstva koji ispunjava starosni uslov za ovaj deo upitnika iz dela HL – Spisak članova domaćinstva. Za članove domaćinstva koji ne ispunjavaju uslov ostaviti prazan red.
- ❖ **PITANJE DA3 – DA13:** Redom postavljati pitanja. Ukoliko je odgovor "Da" zaokružiti 1, a ako je "Ne" zaokružiti 2.
- ❖ **PITANJE SI2: PROVERITI U DELU HL – SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA, KOLONA HL6 DA LI U DOMAĆINSTVU ŽIVI NEKA ŽENA STAROSTI 15 – 49 GODINA KOJA ISPUNJAVA USLOV ZA ANKETU. UKOLIKO POSTOJI, MARKIRATI ODGOVARAJUĆI KVADRAT I OBEZBEDITI POSEBAN UPITNIK ZA SVAKU ŽENU. UKOLIKO JE ODGOVOR "NE" MARKIRATI ODGOVARAJUĆI KVADRAT I PREĆI NA SI3.**
- ❖ **PITANJE SI3: PROVERITI U DELU HL – SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA, KOLONA HL8 DA LI U DOMAĆINSTVU ŽIVI NEKO DETE DO 5 GODINA STAROSTI. UKOLIKO POSTOJI, MARKIRATI ODGOVARAJUĆI KVADRAT I OBEZBEDITI POSEBAN UPITNIK ZA SVAKO DETE. UKOLIKO JE ODGOVOR "NE" MARKIRATI ODGOVARAJUĆI KVADRAT, ZAVRŠITI RAZGOVOR I ZAHVALITI SE ISPITANIKU NA SARADNJI. SAKUPITI SVE UPITNIKE ZA DOMAĆINSTVO I NA PREDNJOJ STRANI UPITNIKA UPISATI INFORMACIJE U POLJA HH9 – HH16.**

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE UPITNIKA ZA ŽENU

ISPITANIK JE ŽENA OD 15 DO 49 GODINA STAROSTI (UKLJUČUJUĆI ŽENE KOJE IMAJU 15 I 49 GODINA). UPITNIK ZA ŽENU OD 15 DO 49 GODINA STAROSTI TREBA DA POPUNJAVA ANKETAR ŽENSKOG POLA. ANKETAR TREBA DA SE POTRUDI DA OBEZBEDI PRIVATNOST PRILIKOM OBAVLJANJA RAZGOVORA. LJUBAZNO ZAMOLITI OSTALE ČLANOVE DOMAĆINSTVA, KAO I SVE PRISUTNE OSOBE (UKLJUČUJUĆI MUŠKE ČLANOVE ISTRAŽIVAČKOG TIMA) DA IZAĐU IZ PROSTORIJE. UKOLIKO JE ISPITANICA MAJKA, ZAMOLITI JE DA PRE POČETKA ANKETE PRIPREMI IZVODE IZ MATIČNE KNJIGE ROĐENIH I VAKCINALNE KARTONE DECE.

DEO WM – INFORMACIONI PANEL ZA ŽENU

- ❖ **GORNJU SEKCIJU INFORMACIONOG PANELA ZA ŽENU, PITANJA WM1 – WM6 TREBA POPUNITI NAKON ZAVRŠENOG DELA HL – SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA. TADA TREBA ODMAH ODVOJITI ODGOVARAJUĆI BROJ UPITNIKA ZA SVAKU ŽENU OD 15 DO 49 GODINA STAROSTI KOJA JE ČLAN DOMAĆINSTVA.**
- ❖ **PITANJE WM1:** Upisati redni broj popisnog kruga u uzorku koji se nalazi u zaglavlju spiska domaćinstava u popisnom krugu.
- ❖ **PITANJE WM2:** Upisati redni broj domaćinstva u popisnom krugu koji se nalazi u prvoj koloni spiska domaćinstava u popisnom krugu.
- ❖ **PITANJE WM3:** Upisati ime žene iz dela HL – Spisak članova domaćinstva, kolona HL2, koji se nalazi na unutrašnjoj strani omota / košuljice.
- ❖ **PITANJE WM4:** Upisati broj reda žene iz dela HL – Spisak članova domaćinstva, kolona HL6, koji se nalazi na unutrašnjoj strani omota / košuljice.
- ❖ **PITANJE WM5:** Upisati ime, prezime i šifru anketara.
- ❖ **PITANJE WM6:** Upisati datum anketiranja: dan/mesec/godina. Ako anketa nije završena prilikom prvog pokušaja promeniti datum na datum poslednjeg anketiranja.
- ❖ **TEK KADA SE ZAVRŠI SA POPUNJAVANJEM UPITNIKA ZA ŽENU POPUNITI:**
- ❖ **PITANJE WM7:** Ako su popunjeni svi delovi upitnika za ženu, zaokružite 1 za popunjeno upitnik. Ako niste u mogućnosti da završite upitnik za ženu, zaokružite razlog i u prostoru Napomena na prednoj strani omota / košuljice, deo HH – Informacioni panel za domaćinstvo, navedite detalje.
- ❖ **NAKON ZAVRŠENOG UPITNIKA ZA DOMAĆINSTVO, TREBA VEĆ IMATI PRIPREMLJEN UPITNIK ZA ŽENU SA POPUNJENOM GORNJOM SEKCIJOM DELA WM. ZATO ANKETIRANJE ŽENE ZAPOČETI PITANJEM WM8.**

- ❖ **SLEDEĆA DVA PITANJA NE SMEJU OSTATI NEPOPUNJENA. MESEC ROĐENJA ISPITANICE MOŽE OSTATI NEPOZNAT I UMESTO NJEGA SE MOŽE ZAOKRUŽITI ŠIFRA "98". MEĐUTIM GODINA ROĐENJA I GODINE STAROSTI SU PODACI KOJI SE MORAJU UPISATI. UKOLIKO ISPITANICA NE ZNA DA ODGOVORI KOJE GODINE JE ROĐENA, ILI KOLIKOIMA GODINA, POKUŠATI SA PITANJIMA KOJA MOGU DA NAGOVESTE NJENE GODINE. PITATI SA KOLIKO GODINA SE UDALA, ILI RODILA PRVO DETE. ZATIM PITATI PRE KOLIKO GODINA SE UDALA ILI RODILA PRVO DETE. (SAZNATI GODINE STAROSTI NJENOG NAJSTARIJEG DETETA, UKOLIKO JE DETE ŽIVO. POKUŠATI USPOSTAVITI VEZU IZMEĐU NJENIH GODINA SA NEKIM ČLANOM DOMAĆINSTVA ČIJA JE STAROST POZNATA. MOGUĆE JE ODREDITI BROJ GODINA UKOLIKO SE SAZNA KOLIKO GODINA JE ISPITANICA IMALA KADA SE DOGODIO NEKI BITAN DOGAĐAJ, I KOLIKO GODINA JE OD TADA PROŠLO).**
- UKOLIKO SE NIKAKO NE MOGU SAZNATI ISPITANICINE GODINE STAROSTI, ONE SE MORAJU PROCENITI. OVA J PODATAK SE MORA POPUNITI.**
- ❖ **PITANJE WM8:** Upisati mesec i godinu rođenja ispitanice. Ukoliko ispitanica ne zna mesec rođenja zaokružiti šifru 98, a godinu rođenja obavezno upisati.
- ❖ **PITANJE WM9:** Upisati pune godine starosti ispitanice. Nikako ne ostavljati ovo polje prazno.
- ❖ **PITANJE WM10:** Ukoliko je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa WM11, a ako je odgovor "Ne" zaokružiti 2, preći na WM14 i prečrtati preskočene odgovore.
- ❖ **PITANJE WM11:** Zaokružiti šifru poslednje škole koju je ispitanica pohađala. Pod srednjom školom se podrazumevaju i trogodišnje i četvorogodišnje srednje škole. Poseban program podrazumeva nestandardne oblike nastavnog programa (večernje škole, kurseve).
- ❖ **PITANJE WM12:** Upisati razred ili godinu koji je ispitanica završila u okviru poslednje pohađane škole.
- ❖ **PITANJE WM13:** Ako je u WM11 odgovor "Srednja škola", "Viša škola" ili "Visoka škola" preći sledeći deo upitnika CM – Dečiji mortalitet i prečrtati preskočena pitanja, a ako je odgovor "Osnovna škola" ili "Poseban program" nastaviti sa pitanjem WM14.
- ❖ **PITANJE WM14:** Cilj je testirati pismenost ispitanica koje su pohađale osnovnu školu ili poseban program. Ispitanici pokazati rečenice za testiranje pismenosti. Ukoliko ispitanica ne može da pročita celu rečenicu pitati je "Možete li da mi pročitate deo rečenice?" Zaokružiti odgovaraju šifru. Ukoliko ispitanica ne ume da čita na jeziku na kom su rečenice za testiranje pismenosti

zaokružiti šifru 5 i u praznom polju upisati jezik na kome ispitanica zna da čita. Ukoliko je ispitanica slepa, nema ili joj je oštećen vid ili govor oštećen zaokružiti šifru 6.

DEO CM – DEČIJI MORTALITET

- ❖ **OVAJ DEO TREBA DA OBUHVATI SVE ŽENE OD 15 DO 49 GODINA STAROSTI. PITANJA SE ODNOSE NA ŽIVOROĐENU DECU. CILJ JE DA SE PRIKUPE INFORMACIJE O SVIM POROĐAJIMA KOJE JE ŽENA IMALA.**
- ❖ **PITANJE CM1:** Ukoliko je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa pitanjem CM11. Ukoliko je odgovor "Ne" pitati: "Mislim na dete koje je disalo ili zaplakalo ili pokazalo druge znake života – čak ako je on ili ona živelio(la) svega nekoliko minuta ili sati. Ukoliko je odgovor i dalje "Ne" prečrtnati preostala pitanja iz ovog dela, prečrtnati pitanja iz sledećeg dela MN- Zdravstvena zaštita majke i deteta i preći na deo MA – Brak/Zajednica.
- ❖ **PITANJE CM11:** Ovo pitanje se koristi za određivanje daljeg toka anketiranja. Upisati datum ispitanicinog poslednjeg porođaja, čak iako dete više nije živo. Ukoliko dan poslednjeg porođaja nije poznat upisati šifru 98 u prostor za dan.
- ❖ **PITANJE CM12:** Proveriti da li je ženin posledni porođaj bio u toku protekle 2 godine, tj. od datuma anketiranja 2003. To znači da ako je datum anketiranja 09.10.2005, proveriti da li je ispitanicin poslednji porođaj bio posle 09.10.2003. Ukoliko je dete umrlo, povesti specijalnu pažnju prilikom oslovljavanja tog deteta imenom u pitanjima koja slede. Ukoliko nema živorodene dece u poslednje 2 godine preći na deo MA – Brak/Zajednica i prečrtnati pitanja iz preskočenog dela MN – Zdravstvena zaštita majke i deteta. Ako ima živorodene dece u protekle 2 godine nastaviti sa sledećim delom MN – Zdravstvena zaštita majke i deteta.

DEO MN – ZDRAVSTVENA ZAŠTITA MAJKE I DETETA

- ❖ **OVAJ DEO TREBA DA OBUHVATI SVE ŽENE OD 15 DO 49 GODINA STAROSTI KOJE SU U PRETHODNE 2 GODINE RODILE ŽIVU DECU. CILJ JE DA SE SAZNaju INFORMACIJE O ZDRAVLJU MAJKE I NOVOROĐENČETA. PITANJA SE ODNOSE NA ZDRAVLJE MAJKE I ZDRAVSTVENU NEGU MAJKE TOKOM TRUDNOĆE I POROĐAJA. PROVERITI PITANJE CM12, PITATI ZA IME POSLEDNJEG ŽIVOROĐENOG DETETA, I UPISATI IME U ODGOVARAJUĆI PROSTOR. U PITANJIMA KOJA SLEDE KORISTITI IME TOG DETETA, TAMO GDE JE PRIMERENO.**
- ❖ **PITANJE MN2:** Pitanje se odnosi na bilo koji oblik pregleda tokom trudnoće – pregleda koji je obavljen zbog trudnoće, a ne iz nekog drugog razloga. Pitanje se sastoji iz dva dela. Ukoliko je odgovor na prvo pitanje "Da", pitati ko je izvršio pregled. Pitati da li je tokom pregleda bilo prisutno više osoba i zaokružiti sve date odgovore. Ukoliko postoji dilema u koju kategoriju svrstati osobu koja je uradila pregled, zaokružiti šifru X i napisati ispitanicin odgovor u odgovarajući prostor. Ukoliko se ispitanica nije nikome obratila, zaokružiti šifru Y, preći na pitanje MN7 i prečrtnati preskočena pitanja. U slučaju svakog drugog odgovora nastaviti sa pitanjem MN3.
- ❖ **PITANJE MN3:** Redom čitati pitanja ispitanici i ukoliko je odgovor "Da" zaokružiti 1, a ako je "Ne" zaokružiti 2.

- ❖ **PITANJE MN4:** Zaokružiti dati odgovor i nastaviti sa sledećim pitanjem.
- ❖ **PITANJE MN5:** Naglasiti da Vas ne interesuje rezultat testa. Ako je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa MN6, a ukoliko je odgovor "Ne" ili "Ne zna" zaokružiti odgovarajuću šifru, preći na pitanje MN7 i prečrtnati preskočeno pitanje.
- ❖ **PITANJE MN6:** Naglasiti da Vas ne interesuje rezultat testa. Zaokružiti odgovarajuću šifru.
- ❖ **PITANJE MN7:** Zaokružiti šifre svih datih odgovora. Ukoliko postoji dilema u koju kategoriju svrstati osobu koja je pomogla prilikom porođaja, zaokružiti šifru X i napisati ispitanicin odgovor u odgovarajući prostor. Ukoliko niko nije pomadao prilikom porođaja zaokružite Y.
- ❖ **PITANJE MN8:** Saznati vrstu institucije i zaokružiti odgovarajuću šifru i ako je potrebno upisati odgovor u odgovarajući prostor. Ukoliko se radi o bolnici, domu zdravlja ili klinici u odgovarajući prostor upisati naziv ustanove.
- ❖ **PITANJE MN9:** Od majki se traži da navedu subjektivnu procenu o veličini deteta u vreme kada se rodilo. Pročitati ispitanici pitanje u celini. Ako majka zna detetovu težinu na rođenju, objasniti joj da treba da kaže svoje mišljenje o tome da li je dete kada se rodilo bilo "veoma veliko", "veće od prosečnog", "prosečno", "manje od prosečnog" ili "veoma malo". Ukoliko ispitanica ne zna da odgovori ne pogađati odgovor na osnovu težine deteta na rođenju, već zaokružiti šifru 8.
- ❖ **PITANJE MN10:** Ako je dete mereno na rođenu zaokružiti 1 nastaviti sa MN11, a ako nije ili ispitanica ne zna zaokružiti 2, preći na pitanje MN12 i prečrtnati preskočeno pitanje.
- ❖ **PITANJE MN11:** Ukoliko je dete mereno na rođenju upisati težinu u kilogramima. Obezbeđena su dva prostora za upisivanje – jedan za težinu iz kartona/otpusne liste i drugi po sećanju ispitanice. Upisati težinu samo u jednom polju, ukoliko je moguće iz

kartona/otpusne liste. Ukoliko nema kartona, a majka ne može da se seti tačne težine upisati njenu približnu procenu. Zaokružiti "Ne zna" samo u slučaju kada majka nikako ne može da se seti ni približne težine.

- ❖ **PITANJE MN12:** Ukoliko je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa pitanjem MN13, a ukoliko je odgovor "Ne" zaokružiti 2, preći na sledeći deo MA – Brak/Zajednica i precrtni preskočeno pitanje.
- ❖ **PITANJE MN13:** Upisati broj sati. Ako je manje od 1 sat upisati 00 sati, ako je manje od 24 sata upisati sate, a u ostalim slučajevima upisati dane. Ako majka ne može da se seti ili ne zna zaokružiti 998.

DEO MA – BRAK / ZAJEDNICA

- ❖ **PITANJE MA1:** Ukoliko je ispitanica u braku ili živi sa muškarcem u vanbračnoj zajednici zaokružiti odgovarajuću šifru i nastaviti sa pitanjem MA2, a ukoliko nije preći na pitanje MA3 i precrtni preskočeno pitanje.
- ❖ **PITANJE MA2:** Upisati godine starosti muža/partnera. Ako ispitanica ne zna odgovor zaokružiti 98. Preći na pitanje MA5 i precrtni preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE MA3:** Ako ispitanica nije u braku i ne živi sa nekim muškarcem u vanbračnoj zajednici pitati da li je ikada pre bila udata ili živela u zajednici. Ukoliko jeste nastaviti sa MA4, a ako nije preći na sledeći deo ST – Bezbednost prostora i precrtni preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE MA4, MA5:** Zaokružiti dati odgovor i nastaviti sa sledećim pitanjem.
- ❖ **PITANJE MA6:** Upisati mesec i godinu kada se ispitanica prvi put udala ili počela da živi u vanbračnoj zajednici. u odgovarajuća polja. Ako ispitanica ne zna mesec zaokružiti 98, a ako ne zna godinu zaokružiti 9998.
- ❖ **PITANJE MA7:** Ukoliko su u prethodnom pitanju poznati mesec i godina stupanja u brak/zajednicu, markirati odgovarajući kvadrat, preći na sledeći deo ST – Bezbednost prostora i precrtni preskočena pitanja. Ako nisu poznati mesec i godina, markirati odgovarajući kvadrat i nastaviti sa pitanjem MA8.
- ❖ **PITANJE MA8:** Saznati sa koliko godina je ispitanica počela da živi sa prvim mužem/partnerom. U odgovarajuće polje upisati godine starosti.

DEO ST – BEZBEDNOST PROSTORA

- ❖ **PITANJE ST1:** Saznati da li se ispitanica oseća sigurno da je нико неће iseliti sa prostora u kom živi. Zaokružiti dati odgovor.

DEO CP – KONTRACEPCIJA

- ❖ **CILJ JE DA SE OBEZBEDE INFORMACIJE O UPOTREBI KONTRACEPTIVNIH SREDSTAVA I METODAMA KOJE SE KORISTE. PITANJA U OVOM DELU UPITNIKA SE ODNOSE NA PRIVATNO PONAŠANJE I LIĆNE STAVOVE. ANKETARI MORAJU OBAVEZNO BITI ŽENSKOG POLA. AKO SU PRISUTNI ANKETARI MUŠKOG POLA, ZAMOLITI IH DA NAPUSTE PROSTORIJU U KOJOJ SE OBAVLJA RAZGOVOR. PRE POSTAVLJANJA PITANJA NAPOMENUTI DA ĆE SE RAZGOVARATI O DELIKATNIM TEMAMA I DA SU ODGOVORI STROGO POVERLJIVI.**
- ❖ **PITANJE CP1:** Ovo pitanje je važno zato što se ženama koje su u drugom stanju neće postavljati dalja pitanja iz ovog dela. Žena koja je u drugom stanju ne mora da koristi kontracepciju! Zaokružite odgovarajući odgovor, a ukoliko žena nije sigurna ili ne zna da li je u drugom stanju zaokružiti 9. Ako je u drugom stanju zaokružiti 1, preći na pitanje CP4B i precrtni preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE CP1A:** Zaokružiti dati odgovor.
- ❖ **PITANJE CP2:** Ako je odgovor "da" zaokružiti 1 i nastaviti sa pitanjem CP3, a ako je odgovor "Ne" zaokružiti 2, preći na sledeći deo DV – Stavovi o nasilju u porodici i precrtni preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE CP3:** Ne treba požurivati ženu pri davanju odgovora na ovo pitanje. Ako ona navede više od jednog metoda, upisati samo onaj koji je prvi na listi ponuđenih odgovora. Ukoliko ona spomene metod koji se ne nalazi na listi zapisati njen odgovor na odgovarajućem mestu ("Drugo") i zaokružiti X.

- ❖ **PITANJE CP4A, CP4B:** Ako je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa pitanjem CP4D. Ako žena ne želi više dece u budućnosti zaokružiti 2 i ako je neodlučna ili ne zna 4, preći na pitanje CP4D i prečrtati preskočeno pitanje. Ukoliko ne može da ostane u drugom stanju preći na sledeći deo DV – Stavovi o nasilju u porodici i prečrtati preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE CP4C:** Ukoliko žena precizira vreme zaokružiti odgovarajuću šifru i upisati broj meseci ili godina i nastaviti sa pitanjem CP4D. Ukoliko žena kaže da ne može da zatrudni proveriti da li je na pitanje CP1 odgovorila da je trenutno u drugom stanju. Ako jeste, još jednom postaviti pitanje radi provere da je ispitanica u potpunosti razumela.
- ❖ **PITANJE CP4D:** Proverit CP1. Ako je ispitanica trenutno u drugom stanju markirati odgovarajući kvadrat i preći na sledeći deo DV – Stavovi o nasilju u porodici. Ako nije markirati odgovarajući kvadrati nastaviti sa pitanjem CP4E.
- ❖ **PITANJE CP4E:** Zaokružiti dati odgovor.

DEO DV – STAVOVI O NASILJU U PORODICI

- ❖ **PITANJE DV1A – DV1E:** Čitati pitanja ispitanici i ukoliko je odgovor "Da" zaokružiti 1, ako je "Ne" zaokružiti 2 a ako ispitanica "Ne zna" zaokružiti šifru 8.

DEO SB – SEKSUALNO PONAŠANJE

- ❖ **OBAVEZNO OBEZBEDITI PRIVATNOST PRE NASTAVKA ANKETIRANJA. I ZA OVAJ DEO UPITNIKA ZA ŽENE RAZGOVOR OBAVEZNO TREBA DA OBAVI ANKETAR ŽENSKOG POLA. ISPITANICE SU ŽENE OD 15 DO 24 GODINA STAROSTI (UKLJUČUJUĆI ONE KOJE IMAJU 15 I 24 GODINA).**
- ❖ **PITANJE SB0:** Proveriti starost ispitanice u delu WM – Informacioni panel za ženu, pitanje WM9. Ako je ispitanica starosti od 25 do 49 godina markirati odgovarajući kvadrat, preći na sledeći deo HA – HIV / SIDA i prečrtati preskočena pitanja. Ako je starost ispitanice od 15 do 24 godine markirati odgovarajući kvadrat i nastaviti sa pitanjem SB1.
- ❖ **PITANJE SB1:** Naglasiti da je sve što ispitanica odgovori strogo poverljivo. Ukoliko ispitanica nikada nije imala seksualni odnos preći na sledeći deo HA – HIV / SIDA i prečrtati preskočena pitanja. Ako zna tačan broj godina starosti upisati ih u odgovarajuće polje. Ukoliko ne zna godine starosti kada je imala prvi seksualni odnos, a odgovori da je to bilo sa prvim mužem / partnerom zaokružiti 95.
- ❖ **PITANJE SB2:** Upisati odgovor u odgovarajuće polje. Ako je odgovor 12 meseci i duže upisati ga u godinama. Ukoliko je odgovor dat u "godinama" preći na sledeći deo HA – HIV / SIDA i prečrtati preskočena pitanja, a u suprotnom nastaviti sa SB3.
- ❖ **PITANJE SB3:** Zaokružiti dati odgovor i preći na sledeće pitanje.
- ❖ **PITANJE SB4:** Zaokružiti odgovarajuću šifru. Ako je odgovor suprug/ vanbračni partner zaokružiti 1, preći na pitanje SB6 i prečrtati preskočena pitanja. Ako je odgovor dečko ili verenik, pitati: **Da li ste živeli sa svojim dečkom/verenikom kada ste poslednji put imali odnos?** Ako je ispitanica živila sa dečkom/verenikom, zaokružiti šifru 1(suprug/vanbračni partner), a ukoliko nije živila sa dečkom/verenikom kada je imala poslednji odnos zaokružiti 2 i nastaviti sa SB5. U svim ostalim slučajevima zaokružiti odgovarajuću šifru i nastaviti sa sledećim pitanjem SB5.
- ❖ **PITANJE SB5:** Upisati godine starosti seksualnog partnera. Ako ispitanica ne zna tačne godine, pitati da li zna koliko seksualni partner otprilike ima godina. Ako ne zna zaokružiti šifru 98.
- ❖ **PITANJE SB6:** Ako je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa pitanjem SB7. Ako je odgovor "Ne" zaokružiti 2, preći na sledeći deo HA – HIV / SIDA i prečrtati preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE SB7:** Zaokružiti odgovarajući odgovor i nastaviti sa sledećim pitanjem.
- ❖ **PITANJE SB8:** Zaokružiti odgovarajuću šifru. Ako je odgovor suprug/ vanbračni partner zaokružiti 1, preći na pitanje SB10 i prečrtati preskočena pitanja. Ako je odgovor dečko ili verenik, pitati: **Da li ste živeli sa svojim dečkom/verenikom kada ste poslednji put imali odnos?** Ako je ispitanica živila sa dečkom/verenikom, zaokružiti šifru 1(suprug/vanbračni partner), a ukoliko nije živila sa dečkom/verenikom kada je imala poslednji odnos zaokružiti 2 i nastaviti sa SB9. U svim ostalim slučajevima zaokružiti odgovarajuću šifru i nastaviti sa sledećim pitanjem SB9.
- ❖ **PITANJE SB9:** Upisati godine starosti seksualnog partnera. Ako ispitanica ne zna tačne godine, pitati da li zna koliko seksualni partner otprilike ima godina. Ako ne zna zaokružiti šifru 98.
- ❖ **PITANJE SB10:** Zaokružiti odgovarajuću šifru.

- ❖ **PITANJE SB11:** Upisati broj različitih muškaraca sa kojima je ispitanica imala odnos u poslednjih 12 meseci.

DEO HA – HIV / SIDA

- ❖ **CILJ JE DA SE OBEZBEDE INFORMACIJE KOJE ĆE POMOĆI PRAVLJENJU EFIKASNIH PROGRAMA ZA PREVENCIJU INFICIRANJA VIRUSOM HIV-A. PITANJA U OVOM DELU SE KORISTE ZA PROCENJIVANJE ISPITANIKOVOG OSNOVNOGZNANJA O PRENOŠENJU VIRUSA HIV-A I SIDU.**
- ❖ **PITANJE HA1:** Ovo pitanje je uvod u razgovor o HIV-u i SIDU. Svrha ovog, kao i nekoliko narednih pitanja je da se proceni ispitanicino osnovno znanje o virusu HIV-a i bolesti koja se zove SIDA/AIDS. Ukoliko ispitanica nikada nije čula za virus HIV-a i SIDU završiti razgovor sa ovom ženom, zahvaliti joj se na saradnji, preći na sledeći upitnik i prečrtati preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE HA2 – HA13:** Zaokružiti dati odgovor i preći na sledeće pitanje.
- ❖ **PITANJE HA14:** Proveriti pitanje MN5. Ako je ispitanica prilikom kontrole trudnoće testirana na virus sida preći na pitanje HA18A i prečrtati preskočena pitanja. Ako nije, nastaviti sa pitanjem HA15.
- ❖ **PITANJE HA15 – HA18A:** Zaokružiti dati odgovor i preći na sledeće pitanje.

- ❖ **UKOLIKO JE ISPITANICA MAJKA ILI STARATELJ DETETA DO PET GODINA STAROSTI KOJE ŽIVI U DOMAĆINSTVU PREĆI NA UPITNIK ZA DETE DO PET GODINA STAROSTI. AKO NIJE, PROVERITI DA LI U DOMAĆINSTVU ŽIVI JOŠ NEKA ŽENA OD 15 DO 49 GODINA STAROSTI I AKO ŽIVI ZAHVALITI SE ISPITANICI NA RAZGOVORU I PREĆI NA ANKETIRANJE SLEDEĆE ŽENE. UKOLIKO U DOMAĆINSTVU NE ŽIVI ŽENA KOJA ISPUNJAVA USLOV ZA ANKETIRANJE ZAVRŠITI RAZGOVOR I ZAHVALITI SE ISPITANICI NA SARADNJI.**

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE UPITNIKA ZA DETE ISPOD 5 GODINA

ISPITANIK JE MAJKA ILI STARATELJ DETETA ISPOD 5 GODINA STAROSTI.POTREBNO JE POPUNITI POSEBAN UPITNIK ZA SVAKO DETE ISPOD 5 GODINA STAROSTI KOJE ŽIVI U DOMAĆINSTVU (PROVERITI DEO HL – SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA, KOLONA HL8).

DEO UF – INFORMACIONI PANEL ZA DETE ISPOD 5 GODINA STAROSTI

- ❖ **GORNJU SEKCIJU INFORMACIONOG PANELA ZA DETE ISPOD 5 GODINA STAROSTI, PITANJA UF1 – UF8 TREBA POPUNITI NAKON ZAVRŠENOG DELA HL – SPISAK ČLANOVA DOMAĆINSTVA. TADA TREBA ODMAH ODVOJITI ODGOVARAJUĆI BROJ UPITNIKA ZA SVAKO DETE ISPOD 5 GODINA STAROSTI KOJE JE ČLAN DOMAĆINSTVA.**
- ❖ **PITANJE UF1 – UF8:** Upisati redni broj popisnog kruga u uzorku, redni broj domaćinstva u popisnom krugu (podaci koji se nalaze na spisku domaćinstava u popisnom krugu), imena i brojčeve redova dece i majki / staratelja (deo HL – Spisak članova domaćinstva koji se nalazi na unutrašnjoj strani omota / košuljice, kolona HL1 i HL2). Upisati ime, prezime i šifru anketara. Upisati datum anketiranja (ako anketa za dete nije završena pri prvoj poseti domaćinstvu, ispraviti datum na datum kada je anketa završena).
- ❖ **PONOVITI UVODNI POZDRAV UKOLIKO TO VEĆ NIJE UČINJENO I PREĆI NA PITANJE UF10.**
- ❖ **PITANJE UF9: TEK KADA JE ZAVRŠEN UPITNIK ZA DETE ISPOD 5 GODINA POPUNITI UF9.** Sve šifre o rezultatu anketiranja odnose se na majku/staratelja. Ako je upitnik završen u celini zaokružiti šifru 1. Ako majka / staratelj nije kod kuće zaokružiti šifru 2, ukoliko odbija razgovor zaokružiti 3, a ukoliko nije u stanju da odgovara zaokružiti 5. Ako iz bilo kog razloga nije urađen upitnik u celini zaokružiti šifru 4. Ukoliko nije završen poslednji deo upitnika za dete AN – Antropometrija, čak i nakon ponovljenih poseta domaćinstvu, takođe zaokružiti šifru 4 i upisati komentar u deo HH – Informacioni panel za domaćinstvo, na prednjoj strani omota / košuljice u prostor predviđen za napomene.
- ❖ **PITANJE UF10:** Upisati datum detetovog rođenja. Ako majka/staratelj ne zna tačan dan rođenja upisati šifru 98 za dan, a ako ne zna mesec upisati 98 za mesec. Proveriti da li je ispitanik rekao tačan datum rođenja, pitati: "Kada mu/joj je rođendan?". Godina rođenja deteta mora biti upisana. Ukoliko majka ne zna tačnu godinu rođenja deteta koristiti godine bitnih događaja i na osnovu njih proceniti godinu rođenja. Ukoliko ne postoji drugi način, proverite pre ili posle koliko godina se dete rodilo, u odnosu na neko drugo dete iz domaćinstva čiji je datum rođenja poznat.
- ❖ **PITANJE UF11:** Upisti pune godine starosti deteta iz dela HL – Spisak članova domaćinstva, kolona HL5. Proveriti da li se ovaj podatak slaže sa godinom rođenja. Ukoliko je potrebno izvršiti ispravke.

DEO BR – UPIS U MATIČNU KNJIGU I PODUČAVANJE NAJMLAĐIH

- ❖ **PRE POČETKA POSTAVLJANJA PITANJA IZ OVOG DELA ZAMOLITI MAJKU / STARATELJA DA PRIPREMI DETETOV IZVOD IZ MATIČNE KNJIGE ROĐENIH, UKOLIKO GA DETEIMA.**
- ❖ **PITANJE BR1:** Ako majka/staratelj pokaže izvod iz matične knjige rođenih preći na pitanje BR5 i prečrtati preskočene odgovore. U suprotnom nastaviti sa BR2.
- ❖ **PITANJE BR2:** Ukoliko izvod iz matične knjige rođenih nije pokazan proveriti da li je dete upisano u matične knjige. Ako je odgovor "Da" zaokružiti 1 i preći na pitanje BR5, ako je "Ne" zaokružiti 2 i nastaviti sa BR3, a ukoliko ispitanica ne zna zaokružiti 8 i preći na BR4.
- ❖ **PITANJE BR3:** Zaokružiti odgovarajući odgovor. Ako ispitanica ne navede ni jedan od ponuđenih odgovora, zaokružiti šifru 6 i u predviđen prostor upisati odgovor.
- ❖ **PITANJE BR4:** Zaokružiti dati odgovor i preći na sledeće pitanje.
- ❖ **PITANJE BR5:** Proveriti godine starosti deteta na u polju UF11 dela UF – Informacioni panel za dete. Ako dete ima 3 ili 4 godine markirati odgovarajući kvadrat i nastaviti sa BR6. Ako je dete ima 2 godine ili manje, preći na BR8 i prečrtati preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE BR6:** Voditi računa da ispitanik razume da se govori o organizovanom obliku programa za najmlađe, koji uključuje organizovane oblike učenja. To su uglavnom vrtići i obdaništa. Zaokružiti dati odgovor. Ukoliko je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa sledećim pitanjem. Ukoliko je odgovor "Ne" ili "Ne zna" preći na pitanje BR8 i prečrtati preskočeno pitanje.
- ❖ **PITANJE BR7:** Upisati procenjen broj sati. Ukoliko je taj broj jednoscifren na mesto prve cifre upisati 0.
- ❖ **PITANJE BR8:** Pročitati pitanje, ne upisivari ništa, već preći redom na pitanja BR8A – BR8F.
- ❖ **PITANJA BR8A – BR8F:** Redom čitati ponuđene aktivnosti i zaokružiti šifre svih osoba koje su se angažovale.

DEO CE – RAZVOJ DETETA

- ❖ **PITANJE CE1:** Ukoliko u domaćinstvu živi više od jednog deteta ispod 5 godina starosti kome je ispitanik majka / staratelj, ovo pitanje postaviti samo prilikom anketiranja prvog deteta. Pri anketiranju ostale dece ispod 5 godina starosti kome je ispitanik majka / staratelj ovo pitanje ne treba postavljati, već prečrtati i preći na CE2. Upisati broj u odgovarajući prostor. Ukoliko je broj veći od 10 zaokružiti šifru 10.
- ❖ **PITANJE CE2:** Upisati broj u odgovarajući prostor. Ukoliko je broj veći od 10 zaokružiti šifru 10.
- ❖ **PITANJE CE3:** Redom čitati ponuđene aktivnosti i zaokružiti odgovarajuće šifre. Zaokružiti više odgovora ukoliko ispitanik navede više od jednog ponuđenog odgovora. Šifru Y zaokružiti samo ako se dete ne igra ni sa jednim od navedenih predmeta.
- ❖ **PITANJE CE4, CE5:** Upisati procenjen broj puta u odgovarajući prostor.

DEO BF – DOJENJE

- ❖ **PITANJE BF1:** Pitanje je da li je dete ikada bilo dojeno. Ovo uključuje mogućnost da je dete dojila osoba koja nije njegova majka. Zaokružiti dati odgovor i pratiti uputstva sa upitnika o prelasku na sledeće pitanje.
- ❖ **PITANJE BF2:** Zaokružiti dati odgovor i preći na sledeće pitanje..
- ❖ **PITANJE BF2A:** Ako ispitanica odgovori odmah zaokružiti 000. Ako odgovori da je prošlo manje od 1 sata u proctor predvižen za sate upisati 00, a ukoliko je prošlo više od 24 sata, odgovor upisati u danima.

- ❖ **PITANJE BF3A – BF3H:** Pitanje se odnosi na detetovu ishranu u protekla 24 sata. Redom čitati ponuđene odgovore i zaokružiti odgovarajuće šifre.
- ❖ **PITANJE BF4:** Proveriti da li je dete u poslednja 24 sata dobilo čvrstu ili polučvrstu hranu (pitanje BF3H). Ako jeste, nastaviti sa sa BF5, a u suprotnom preći na sledeći deo CA – Nega bolesnog deteta i precrtaći preskočeno pitanje.
- ❖ **PITANJE BF5:** Upisati dati odgovor. Ukoliko je odgovor 7 ili više puta, upisati 7.

DEO CA – NEGA BOLESNOG DETETA

- ❖ **CILJ JE DA SE OTKRIJE DA LI JE DETE U SKORIJE VREME IMALO DIJAREJU ILI NEKU DRUGU BOLEST, I AKO JESTE KAKVU HRANU, PIĆE I TRETMAN JE DETE UZIMALO U TOM PERIODU.**
- ❖ **PITANJE CA1:** Dijareja se konstatiše ukoliko majka ili staratelj primeti da dete ima tri ili više od tri retke ili vodene stolice dnevno ili ako ima krv u stolicu. Ako je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa pitanjem CA2. U drugim slučajevima zaokružiti odgovarajuću šifru, preći na pitanje CA5 i precrtaći preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE CA2A – CA2c:** Svaku stavku pročitati naglas i upisati odgovor pre prelaska na sledeću.
- ❖ **PITANJE CA3:** Ukoliko je dehidriralo, dete pije mnogo više tečnosti nego obično. Želimo da saznamo da li se obrazac konzumiranja tečnosti promenio tokom bolesti. Pitanje pročitati tačno onako kako je napisano. "Bolest" se odnosi na epizodu dijareje, i treba isključiti bilo koju drugu bolest koju je dete možda u istom periodu imalo. Upisati mačinu/starateljevu procenu o količini ukupne tečnosti koju je dete poplio. Ovde su uključene sve vrste tečnosti, a ne samo tečnosti koje se koriste u slučaju dijareje. Npr, voda, čaj, voćni sok, isl.
- ❖ **PITANJE CA4:** Tokom episode dijareje ili druge bolesti dete unosi manje ili više hrane nego obično. Ukoliko majka na postavljeno pitanje odgovori: "Manje nego uobičajeno", pitati da li je dete jelo mnogo ili malo manje nego obično. Cilj je da se sazna koliko je hrane dete jelo u periodu dok je bilo bolesno. Ukoliko je dete veoma malo i majka odgovori da dete samo pije ili sisa (npr. kaže: "Još nije počelo da jede"), onda zaokružiti odgovor koji je najsličniji odgovoru u prethodnom pitanju.
- ❖ **PITANJE CA5:** "Bolest praćena kašljem podrazumeva prehladu, ili drugu respiratornu bolest praćenu kašljem. Ukoliko ispitanica odgovori: "Kašle stalno" ili "Kašljalo je mesecima", ne računati ovo kao "Bolest praćena kašljem" jer je onda u pitanju hroničan problem. Ukoliko je odgovor "Ne" ili "Ne zna", zaokružiti odgovarajuću šifru i preći na CA12. Ukoliko su se simptomi pojavili ranije, ali traju oko dve nedelje zaokružiti "Da".
- ❖ **PITANJE CA6:** Ovo pitanje omogućuje da se sazna da li je detetu u toku bolesti trebala pomoći zdravstvenog radnika. Ukoliko ispitanici nije jasno šta se misli pod "ubrzanim disanjem", reći: "Da li ste primetili da je dete tokom odaranja disalo brže nego uobičajeno?". Ukoliko ispitanici nije jasno šta se misli pod "otežanim disanjem", reći: "Da li ste primetili da je dete izgledalo ili zvučalo kao da ila poteškoća sa disanjem?". Ukoliko je odgovor "Da" nastaviti sa CA7, a u suprotnom slučaju preći na CA12 i precrtaći preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE CA7:** Ukoliko je zaokruženo 1, 3 ili 8 nastaviti sa CA8, a u ostalim slučajevima preći na CA12 i precrtaći preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE CA8:** "Traženje pomoći van kuće" podrazumeva odlazak iz kuće ili stana zbog pomoći ili lečenja. Ovo može da uljući traženje pomoći od komšije, održavanje religiozne ceremonije za zdravlje deteta ili odlazak u bolnicu. Ukoliko je zdravstveni radnik došao u kuću da bi pomogao detetu, to se računa kao traženje pomoći van kuće. Dete nije moralno da bude uz staratelja prilikom traženja pomoći. Ako je staratelj otisao da kupi lek bez deteta, računati to kao traženje pomoći. Ako je odgovor "Da" nastaviti sa CA9, a u suprotnom preći na CA10 i precrtaći preskočene odgovore.
- ❖ **PITANJE CA9:** Postavljati pitanja dok ispitanica ne navede sve odgovore, ali ne sugerisati niti nuditi odgovore. Zaokružiti odgovarajuće šifre za svaki dat odgovor. Ukoliko ispitanica da odgovor koji se ne nalazi na listi, upisati ga u prostor "Drugo".
- ❖ **PITANJE CA10:** Ukoliko je odgovor "Da", zaokružiti 1 i nastaviti sa CA11, a u ostalim slučajevima zaokružiti odgovarajuće šifre, preći na CA12 i precrtaći preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE CA11:** Postavljati pitanja dok ispitanica ne navede sve odgovore, ali ne sugerisati niti nuditi odgovore. Zaokružiti odgovarajuće šifre za svaki dat odgovor. Ukoliko ispitanica da odgovor koji se ne nalazi na listi, upisati ga u prostor "Drugo". Ako ispitanica "Ne zna" zaokružiti šifru Z.
- ❖ **PITANJE CA12:** Proveriti da li je dete mlađe od 3 godine u polju UF11 dela UF – Informacioni panel za decu do 5 godina. Ako jeste, markirati odgovarajući kvadrat i nastaviti sa CA13. Ako nije, markirati drugi kvadrat, preći na pitanje CA14 i precrtaći preskočeno pitanje.

- ❖ **PITANJE CA13:** Zaokružiti odgovarajuću šifre za dati odgovor. Ukoliko ispitanica da odgovor koji se ne nalazi na listi, upisati ga u prostor "Drugo". Ako ispitanica "Ne zna" zaokružiti šifru 98.
- ❖ **PITANJE CA14:** Pitanje postaviti samo jednom majci/staratelju ukoliko u domaćinstvu živi više od jednog deteta do 5 godina starosti kojima je ispitanik majka / staratelj. Prilikom popunjavanja upitnika za ostalu decu koja ispunjavaju uslov za anketiranje, a kojima je ispitanik majka ili staratelj precrtni ovo pitanje i preći na sledeći deo IM – Imunizacija. Postavljati pitanja o drugim znacima ili simptomima dok ispitanica ne navede sve odgovore, ali ne sugerisati niti nuditi odgovore. Zaokružiti odgovarajuće šifre za svaki dat odgovor. Ukoliko ispitanica da odgovore koji se ne nalazi na listi, upisati ih u prostor "Drugo".

DEO IM – IMUNIZACIJA

- ❖ **PITANJE IM1:** Ako je odgovor "Da", pitati majku/staratelja da pokaže vakcinalni karton. Ukoliko majka nema vakcinalni karton, ali primljene vakcine i doze ima zabeležene u nekom drugom dokumentu (npr. zdravstvenoj knjižici), prihvati taj document kao potvrdu. Prepisati datume primljenih vakcina iz kartona. Ako dete nema vakcinalni karton ili ga majka nije pokazala preći na pitanje IM10 i precrtni preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE IM2A – IM8D:** Prepisati datume primljenih vakcina iz vakcinalnog kartona. Ukoliko je iz kartona jasno da su neke vaccine primljene, ali nije upisan datum vakcinacije, upisati "44" u odgovarajuću kolonu za dan.
- ❖ **PITANJE IM9:** Ovo pitanje se postavlja samo ako je vakcinalni karton pokazan. Postoji mogućnost da neke vakcine koje je dete primilo nisu upisane. Upisati "Da" samo ako ispitanica navede da su primljene vakcine koje se nalaze na spisku u vakcinalnom kartonu. U tom slučaju, zaokružiti 1 i u tabeli iznad (IM2 – IM8) u odgovarajuću kolonu za dan upisati "66". Preći na pitanje IM19 i precrtni preskočena pitanja.
- ❖ **AKO VAKCINALNI KARTON NIJE NA RASPOLAGANJU, POSTAVLJATI SLEDEĆA PITANJA DA BI SE OTKRILO STATUS VAKCINISANJA DETETA. OBJASNITI TEHNIKE VAKCINISANJA ILI OBEZBEDITI DODATNA OBJAŠNJENJA AKO JE POTREBNO. PREDMET ISPITIVANJA SU ISKLJUČIVO VAKCINE.**
- ❖ **PITANJE IM10:** Ako je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa pitanjem IM11. U drugim slučajevima zaokružiti odgovarajuću šifru, preći na pitanje IM19 i precrtni preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE IM11:** Zaokružiti odgovarajuću šifru.
- ❖ **PITANJE IM12:** Ako je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa pitanjem IM13. U drugim slučajevima zaokružiti odgovarajuću šifru, preći na pitanje IM15 i precrtni preskočena pitanja.
- ❖ **PITANJE IM13:** Zaokružiti odgovarajuću šifru i nastaviti sa sledećim pitanjem.
- ❖ **PITANJE IM14:** Upisati broj puta.
- ❖ **PITANJE IM15:** Ako je odgovor "Da" zaokružiti 1 i nastaviti sa pitanjem IM16. U drugim slučajevima zaokružiti odgovarajuću šifru, preći na pitanje IM17 i precrtni preskočeno pitanje.
- ❖ **PITANJE IM16:** Upisati broj puta.
- ❖ **PITANJE IM17:** Zaokružiti odgovarajuću šifru.
- ❖ **PITANJE IM19A – IM19B:** Postavljati pitanja jedno po jedno i zaokružiti odgovarajuću šifru.
- ❖ **PITANJE IM20:** Proveriti da li u domaćinstvu živi još neko dete koje ispunjava uslov, a kome je ova ispitanica majka/staratelj. Ako postoji, završiti sa tekućim upitnikom i preći na upitnik za dete do pet godina starosti. Ako ne, završiti anketu sa ovim ispitanikom i zahvaliti joj/mu se na saradnji.
- ❖ **AKO JE OVO POSLEDNJE DETE KOJE ISPUNJAVA STAROSNI USLOV, A KOME JE ISPITANIK MAJKA / STARATELJ PREĆI NA DEO ANTROPOMETRIJA.**

DEO AN – ANTROPOMETRIJA

SVAKO DETE ISPOD 5 GODINA STAROSTI TREBA IZMERITI I UPISATI REZULTAT U NJEN / NJEGOV UPITNIK. VODITI RAČUNA DA SE MERE ZA SVAKO DETE UPISUJU U ODGOVARAJUĆI UPITNIK (PROVERITI IME I BROJ REDA DETETA KOJE SE MERI I UPOREDITI GA SA PODACIMA UPISANIM U INFORMACIONI PANEL ZA DETE, DEO - UF). PRILIKOM MERENJA PRATITI INSTRUKCIJE KOJE SU DATE NA INSTRUKTAŽI.

MAJKA / STARATELJ MOŽE POMAGATI PRILIKOM MERENJA, UKOLIKO JE POTREBNO. INSISTIRATI DA SE DETE MERI BEZ ODEĆE, ALI UKOLIKO OVO NIJE MOGUĆE, UPISATI ŠTA JE DETE OD ODEĆE IMALO NA SEBI PRILIKOM MERENJA (UKJLUČITI PELENE, DONJI VEŠ, ČARAPICE I SL.)

MERENJE TREBA OBAVITI TEK KADA SU ZAVRŠENI SVI UPITNICI U DOMAĆINSTVU. UKOLIKO U DOMAĆINSTVU ŽIVI VIŠE DECE KOJU TREBA IZMERITI, PRVO URADITI SVA MERENJA ZA JEDNO DETE, A TEK ONDA PREĆI NA OSTALU DECU. UKOLIKO JE VIŠE MAJKI / STARATELJA DECE KOJA ISPUNJAVAJU USLOV ZA MERENJE, IZMERITI NAJPRE DECU JEDNE MAJKE / STARATELJA, PA TEK ONDA PREĆI NA DECU SLEDEĆE MAJKE / STARATELJA.

TREBA OBJASNITI MAJCI / STARATELJU PROCEDURE MERENJA. NE TREBA MERITI DETE UKOLIKO MAJKA / STARATELJ ODBIJA ILI UKOLIKO JE DETE VEOMA BOLESNO ILI UZNEMIRENO.

- ❖ **PITANJE AN1:** Izmeriti težinu deteta i upisati je u kilogramima.
- ❖ **PITANJE AN2:** U informacionom panelu upitnika za dete ispod 5 godina proveriti polje UF11- starost deteta. Ako je dete mlađe od 2 godine izmeriti dužinu u ležećem položaju i upisati je u cm. Ako dete ima 2 ili više godina izmeriti visinu u stojećem položaju i upisati je u cm.
- ❖ **PITANJE AN3:** Upisati šifru saradnika na merenju (drugog anketara).
- ❖ **PITANJE AN4:** Upisati odgovarajuću šifru za rezultat merenja.
- ❖ **PITANJE AN5:** Proveriti da li u domaćinstvu živi još neko dete koje ispunjava uslov za merenje. Ako postoji upisati mere za to dete u odgovarajući upitnik. Ako ne, završiti anketu sa tim domaćinstvom i zahvaliti se učesnicima na saradnji.

PROVERITI DA LI SU U INFORMACIONIM PANELIMA UPISANI IDENTIFIKACIONI BROJEVI: REDNI BROJ POPISNOG KRUGA U UZORKU I REDNI BROJ DOMAĆINSTVA U POPISNOM KRUGU. SVE UPITNIKE ZA TO DOMAĆINSTVO STAVITI U OMOT / KOŠULJICU I NA PREDNJOJ STRANI KOŠULJICE U DELU HH – INFORMACIONI PANEL ZA DOMAĆINSTVO UPISATI UKUPAN BROJ POPUNJENIH UPITNIKA.